

**PODSUMOWANIE PRZEBIEGU STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYSZKÓW
NA LATA 2015-2018 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2022**

WYSZKÓW 2015

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
2.	Przebieg Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko	3
2.1.	Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie	3
2.2.	Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko	4
2.3.	Uzyskanie wymaganych opinii	4
2.4.	Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu	6
3.	Podsumowanie i wnioski z przebiegu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	6
3.1.	Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	6
3.2.	Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone	7
3.3.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	7
3.4.	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	8

1. Wstęp

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz.1235 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą ooś.

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy ooś do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie),
- zgłoszone uwagi i wnioski – uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko z ww. organami,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Niniejsze podsumowanie stanowi opis przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022.

Program ochrony środowiska dla gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022 środowiska został przyjęty przez Radę Miejską w Wyszakowie Uchwałą Nr XV/152/15 z dnia 30 grudnia 2015 r.

2. Przebieg Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z art. 3 pkt. 14 ustawy ooś strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

2.1. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz.1235 z późn. zm.), pismem o sygnaturze 602.2.2015 z dnia 29 czerwca 2015 r wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 r.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku został ustalony zgodnie art. 53 i 57 pkt. 2 ustawy ooś, przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, pismem o sygnaturze: WOOS-I.411.231.2015.DC. z dnia 30 lipca 2015 r. oraz przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, pismem o sygnaturze: ZNS.9022.1.00125.2015.DB z dnia 23 lipca 2015 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ustalił zakres prognozy oddziaływania na środowisko zgodny z art. 51 ust 2 ustawy ooś oraz ustalił stopień szczegółowości wskazując, że w prognozie winien być przedstawiony wpływ planowanego zagospodarowania na wszystkie formy ochrony przyrody, w tym w szczególności na obszary NATURA 2000: Dolina Dolnego Bugu PLB 140001, Dolina Liwca PLB 140002, Puszcza Biała PLB 140007, Ostoja Nadbużańska PLH 140011, Ostoja Nadliwiecka PLH 140032, Wydmy Lucynowsko – Mostowieckie PLH 140013 oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie stwierdził, że prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne w szczególności na zdrowie ludzi, wodę i powietrze. Należy uwzględnić zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2.2. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko

Sporządzając Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Programu ochrony środowiska dla gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku, uwzględniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w ww. dokumencie, zgodnie ze wskazaniem ww. organów, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na zdrowie i życie ludzi oraz zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

2.3. Uzyskanie wymaganych opinii

Zgodnie z art. 54. ust.1 ustawy o oś Burmistrz Wyszkowa w dniu 22 września 2015 r wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o zaopiniowanie Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 r, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Ww. organy w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku dotyczącego przedmiotowej sprawy, wydają opinię.

Projekt Programu wraz z Prognozą został zaopiniowany pozytywnie, bez zastrzeżeń, przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, pismem o sygnaturze ZNS.9022.1.00214.2015.MK z dnia 5 października 2015 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zaopiniował pozytywnie projekt Programu wraz z Prognozą pismem o sygnaturze WOOŚ.I.410.605.2015.DC z dnia 26 października 2015 r. stwierdzając jednocześnie następujące niezgodności:

- w opisie fauny występującej na terenie gminy wskazuje się, że najliczniej reprezentowaną grupę ssaków stanowią „... Drobne gryzonie (myszowate, jeże, krety i wiewiórki) (str. 40 Programu). Według najnowszej systematyki ssaków do rzędu gryzoni spośród wyżej wymienionych zalicza się myszowate i wiewiórki. Jeże należą do jeżokształtnych, a krety do ryjówkowskkształtnych. Wcześniej ryjówkowate, jeże i krety zaliczano do rzędu owadożernych;
- zgodnie z zapisami Programu „Obszary NATURA 2000 wyznacza się w celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymienionych w załącznikach I i II Dyrektywy Siedliskowej...” (str. 43 Programu). Powyższe dotyczy tylko obszarów siedliskowych Natura 2000 i nie odnosi się do obszarów ptasich tworzonych na mocy Dyrektywy 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków. Poza tym w Programie wskazano, że Ostoje Natura 2000 nie są wyłączone z dotychczasowych form działalności gospodarczej a jedynie mają stymulować zrównoważony rozwój tych obszarów ze szczególnym uwzględnieniem wybranych siedlisk przyrodniczych (str. 44 Programu). Należy zauważyć, że powyższe odnosi się do wszystkich przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000, także do gatunków zwierząt i roślin oraz ich siedlisk, a nie tylko do siedlisk przyrodniczych;
- w programie wymienia i opisuje się specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS); Ostoja Nadbużańska PLH 140011, Ostoja Nadliwiecka PLH 140032 i Wydmy Lucynowsko-Mostowieckie PLH 140013. Powyższe mają aktualnie status obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) a nie SOOS;
- w tabelach (str. 48 i 53 Programu) prezentujących występowanie krajowych form ochrony przyrody w granicach obszarów Natura 2000 wskazuje się na położenie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego w gminie Wyszków. Według danych, którymi dysponuje RDOŚ w Warszawie gmina Wyszków zlokalizowana jest poza granicami NPK;
- w programie zawarto nieaktualne informacje dotyczące obszarów Natura 2000 leżących na terenie gminy Wyszków, które nie posiadają planu zadań ochronnych (str. 50 Programu). Powyższe dotyczy Doliny Liwca PLB 140002, dla którego PZO został ustanowiony zarządzeniem RDOŚ w Warszawie z 31 marca 2014 r. zmienionym następnie zarządzeniem z dnia 29 października 2014 r. Natomiast

w prognozie wskazuje się, że 4 spośród 6 obszarów naturalnych leżących w gminie nie mają ustanowionych planów zadań ochronnych (str. 65 Prognozy).

Wskazane wyżej niezgodności zostały skorygowane w Programie ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 r. oraz prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z zaleceniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Ponadto projekt Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 r. zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) został zaopiniowany pozytywnie przez Zarząd Powiatu Wyszakowskiego - uchwała Nr 45/175/2015 Zarządu Powiatu Wyszakowskiego z dnia 6 października 2015 r. w sprawie zaopiniowania projektu Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 r.

2.4. Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o oś Burmistrz Wyszakowa zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

W toku konsultacji społecznych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie wniesiono uwag i wniosków do prognozy oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku.

Przebieg w/w postępowania zawiera Uzasadnienie w zakresie udziału społeczeństwa w postępowaniu związanym ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.

3. Podsumowanie i wnioski z przebiegu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

3.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza została sporządzona na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.). Celem prognozy jest określenie przewidywanych zmian w środowisku przyrodniczym wynikających z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022. Wskazuje się, że ww. projekt „Programu...” jest w swym założeniu dokumentem ogólnym. Prognoza stanowi dokument, który wspiera proces decyzyjny i procedurę konsultacji „Programu.....”

W przedmiotowej prognozie przedstawiono informacje o zawartości „Programu...” oraz ponadlokalne uwarunkowania ochrony środowiska wynikające z dokumentów strategicznych i programowych wyższego szczebla. Stwierdzono zgodność dokumentu z założeniami innych strategii i programów oraz z przepisami obowiązującego prawa. Przeprowadzono również analizę zadań zawartych w „Programie...” Przedstawiono także oceny skutków realizacji ustaleń „Programu...”. W ramach prognozy opisano istniejący stan środowiska, dokonano analizy i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na następujące elementy środowiska: obszary Natura 2000, inne obszary przyrodnicze prawnie chronione, różnorodność biologiczną, ludzi, szatę roślinną, świat zwierzęcy, wodę, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zabytki i dobra materialne. Wyniki analizy wskazują, że realizacja założeń „Program...” wpłynie pozytywnie na jakość poszczególnych komponentów środowiska, jak i na środowisko traktowane jako całość.

W przypadku działań zapisanych w analizowanym „Programie...” występowanie negatywnego oddziaływania w szczególności wiąże się z realizacją działań inwestycyjnych, tj. budowa dróg, rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, realizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych, termomodernizacja budynków, inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii i w zdecydowanej większości dotyczy oddziaływań bezpośrednich, związanych z fazą realizacji danego przedsięwzięcia. Analizy potwierdziły, że prognozowane oddziaływania nie będą miały charakteru znaczącego w skali uniemożliwiającej przyjęcie i realizację Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015 – 2018 z perspektywą do roku 2022.

Podstawowym sposobem i narzędziem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją „Programu...”, jest przestrzeganie przy wdrażaniu poszczególnych działań (realizacji poszczególnych zamierzeń) obowiązujących przepisów. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór technologii, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

W Prognozie sformułowano ogólne zasady zapobiegania i ograniczania oddziaływań powstających na etapie realizacji i eksploatacji ewentualnych działań posiadających charakter inwestycyjny, wynikających z Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015 – 2018 z perspektywą do roku 2022.

Brak realizacji ww. Programu może przyczynić się do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w środowisku. Wskazuje się że, zaniechanie realizacji ustaleń projektowanego dokumentu będzie skutkowało postępującą degradacją środowiska w gminie. Korzystne jest zatem dążenie do zrealizowania celów i działań określonych w „Programie...”. Realizacja tych celów doprowadzi do ogólnej poprawy zdrowia mieszkańców oraz stanu środowiska.

3.2. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Dla projektowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji zadań zawartych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015 – 2018 z perspektywą do roku 2022, z uwagi na miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z art.104 ustawy ooŚ.

3.3. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że podstawą monitoringu realizacji programu jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska i presję na środowisko. Sprawozdanie z realizacji Programu wykonuje się co dwa lata. Powinno zawierać: ocenę w jakim stopniu zostały zrealizowane cele i kierunki działań, sprawozdanie z wykonanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych, zgodność wykonanych zadań z harmonogramem prac, sprawozdanie z realizacji harmonogramu finansowania założonych przedsięwzięć, podsumowanie z wnioskami i ewentualną rekomendacją nowelizacji POŚ. W celu nadzoru nad realizacją opracowanego Programu, przyjęto wskaźniki, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań. Analiza tych wskaźników będzie podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć planowanych w Programie ochrony środowiska.

3.4. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Program ochrony środowiska dla Gminy Wyszaków na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku jest uporządkowanym zbiorem działań zmierzających do zrównoważonego i trwałego rozwoju gminy. Przedstawiony w Programie zestaw działań stanowi spójną koncepcję opartą na istniejących obecnie uwarunkowaniach. POŚ jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, stąd charakter działań i przedsięwzięć, które mają być realizowane w ramach określonych obszarów działania, często nawet nie jest określony w przestrzeni.

Przeprowadzone w ramach „*Prognozy...*” analizy wykazały, że realizacja przewidzianych „*Programem...*” zadań będzie w zdecydowanej większości miała pozytywny wpływ na środowisko, a także nie spowoduje występowania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko (w tym na obszary Natura 2000). Również przeprowadzona analiza spójności „*Programu...*” z innymi dokumentami o charakterze strategicznym wykazała zgodność z postanowieniami tych dokumentów oraz aktami prawnymi obowiązującymi w Polsce. Ponadto biorąc pod uwagę ogólny charakter dokumentu nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, obiektów technologicznych, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, zbiorników retencyjnych należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

W związku z powyższym nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych w projektowanym dokumencie.